

Sèrie P - Núm. 76 DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA 19 de maig de 2006

15 SESSIÓ NÚM. 85.2 PLE DEL PARLAMENT

Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre el contenciós relatiu al patrimoni artístic del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal (tram. 302-00175/07)

Queda modificat l'ordre del dia i passem al quinzè punt, que és la Moció sobre el contenciós relatiu al patrimoni artístic del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, presentada pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula per a la seva exposició l'il·lustre senyor Josep Pont.

El Sr. Pont i Sans

Molt honorable president, honorables consellers, senyores i senyors diputats, senyores i senyors, just en el darrer Ple, per motius sobrevinguts amb l'última remodelació del Govern, i, en concret, atenent la circumstància especial de l'exconsellera de Cultura, aquest diputat que els parla va renunciar a exposar els arguments de la interpel·lació respecte al tema que ens ocupa, no pas perquè no fos important ni urgent denunciar el que passa o pot passar en referència al Museu de Lleida, del fons de la qüestió, espero però que els diputats en tinguin coneixement suficient mitjançant la documentació que vaig trametre a tota la cambra a principis d'any.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vicepresident primer el substitueix en la direcció del debat.)

El Museu de Lleida, les institucions museístiques, la pròpia raó de ser de qualsevol museu queda en greu perill si prospera la voluntat de la conselleria de cedir una part del patrimoni sense cap mena de respecte a raons legítimes i museològiques. Internacionalment parlant, la justificació de la propietat del fons museístic es basa en documentació legal d'adquisició, o bé per la posició pacífica i ininterrompuda, sense reclamació durant un mínim d'anys. Trencar aquests criteris, no sols posa en perill les peces de Lleida sinó de tots els museus. Si sense obeir raons tècniques ni tampoc la més elemental prudència que sempre havia exercit i recomana la Junta de Museus, regalen una part del fons de Lleida, obririen la porta a tota mena de reclamacions, entre altres les que a la veïna comunitat ja han anunciat respecte a obres del MNAC. I també a les reivindicacions que dins del país, de ben segur, per mimetisme, es generaran.

Com és possible que fins al moment, el Museu de Lleida resti en la indefensió de no haver pogut encara demostrar davant ningú la seva legítima propietat? Com s'ha pogut arribar a un estat de dret en un estat de dret i dins el marc de la gran civilitat de què ens vanagloriem els ciutadans de la vella Europa, aquest desori?

Doncs, bé, a hores d'ara resta pendent el recurs per part del bisbe de Lleida, encara no resolt, demanat que d'una vegada per totes s'analitzi i es dictamini respecte a la legítima propietat, documentació que fins ara no ha vist..., no havia estat ni tan sols consultada per la congregació de bisbes. I, tanmateix, documentació que mai ha pogut ni pot aportar la part demandant, senzillament perquè en la pràctica totalitat de les obres no la té.

En aquest context és un error avançar-se en la resolució, sense aclarir primer la propietat i més fer-ho amb un document al nostre entendre poc clar, ambigu, i, per tant, subjecte a interpretacions diverses. Fins a l'arribada de l'exconsellera a la presidència del Consorci, aquest sempre havia manifestat per unanimitat el respecte i l'espera a les decisions que pogués prendre l'Església, sense renunciar, en cap cas, al legítim dret de la via civil. El bisbat de Lleida, que no un altre, conserva els títols de propietat, d'adquisició, de compravenda, de permuta i donacions de la pràctica totalitat dels objectes.

Cal tenir en compte, a més, que durant més de cent anys el Museu ha estat en possessió pacífica ininterrompuda de la col·lecció, sense que s'hagués produït fins a l'any 1997 cap reclamació.

Ens trobem, doncs, davant d'un cas únic, el bisbat de Lleida és el primer i el darrer d'un propòsit per unificar fronteres civils eclesiàstiques, és també l'únic cas que relaciona i compromet els fons museístics als canvis de límits. Un seguit d'accions que no obeïen a cap intervenció de bon veïnatge sinó a una estratègia que té noms i cognoms i objectius. El bon veïnatge no pot basar-se més que en el respecte mutu.

El Museu de Lleida, que històricament el Consorci que el regeix havia mantingut sempre la mateixa línia.

Primer, i això no s'ha dit, devolució de les obres que té en dipòsit als propietaris que les reclamin, no a uns tercers.

Segon, aclarir civilment –civilment– la legítima propietat de les obres reclamades.

Tercer, posteriorment a tot això, obrir portes de diàleg amb la Franja, que no en un altre lloc, buscant fórmules de gestió i gaudi conjunts, acords que qui li parla havia iniciat amb èxit amb gent de la Franja i amb el mateix senyor Marcelino Iglesias.

Senyores i senyors del Govern, si com han anunciat ens voten favorablement la Moció, cosa que els agraeixo, deixaran sense efectes els perills a què condueix un document ambigu, i reconduiran les sospites d'un massa llarg silenci en tot el procés, o les declaracions pro cessió de les obres coincidents amb les dels alts càrrecs aragonesos, i també la manca de credibilitat que es produeix entre tots els temes d'ampli abast quan no s'ha generat la necessària confiança entre els ciutadans. Els ciutadans han de saber si el Govern té clar quin és el paper que ha d'exercir respecte a unes obres d'art que són béns patrimonials de Catalunya. No és una recomanació, és una obligació inherent als seus honorables càrrecs i també a la nostra funció de diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Pont. No s'han presentat esmenes, poden ara intervenir per posicionar-se en nom dels grups, en nom del Grup Socialista l'il·lustre diputat senyor Francesc Xavier Boya.

El Sr. Boya i Alós

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, estem davant d'una Moció que fa referència a una qüestió que, com vostès saben, ha tingut..., és un llarg litigi de caràcter territorial, que ha tingut amplis ressons als mitjans de comunicació d'àmbit lleidatà, i fins i tot ha tingut, també, agres..., agres debats polítics respecte a aquesta qüestió.

Nosaltres ja anuncio ara que farem un vot favorable a aquesta Moció, atenent a una qüestió que ens sembla fonamental: aquesta Moció no es contradiu amb la resolució que va aprovar el Departament de Cultura i que, d'alguna manera, recull en bona mesura una resolució aprovada el 5 d'abril, que recull en bona mesura, també, allò que és l'esperit d'aquesta Moció. Per tant, entenem que no havent-hi contradicció entre aquesta resolució i la Moció, nosaltres votarem favorablement aquesta qüestió, no sense abans dir en aquesta intervenció que per al Govern de Catalunya, el que ha sigut fonamental en aquest conflicte ha estat sobretot la recerca d'un àmbit d'acord amb l'Aragó. Nosaltres entenem que aquest és un territori en el qual aquest art que avui està en litigi n'és una mostra feaent, hi ha hagut una història compartida i volem que hi hagi també molts acords de futur que s'han d'establir, que s'han de consolidar en, diguem-ne, un àmbit de pau social, de pau mediàtica, i que, per tant, sense cap renúncia a allò que considerem és un patrimoni també lleidatà, hi ha d'haver un bon clima d'entesa que faci possible un acord que permeti el gaudi d'aquest art per part de tots els ciutadans catalans, d'Aragó, i especialment d'aquest

territori de la Franja, que ha sigut un territori de transició des de l'àmbit de la cultura i de la política també. Per tant, en definitiva, del que es tracta és que el Govern apliqui amb rigor les lleis de patrimoni, que faci possible aquest acord amb l'Aragó per tal de trobar una solució viable al conflicte de l'art i, en definitiva, que en la resolució que avui aprova aquest Parlament hi ha hagi també, al voltant d'aquesta qüestió, un consens polític que és imprescindible. Nosaltres entenem que el que no es pot fer és aprofitar una qüestió com la de l'art sacre, en aquest moment en litigi, per fer purament d'aquesta qüestió un instrument de desgast, sigui del Govern que sigui.

Per tant, aquesta entenem que és una qüestió de territori, és una qüestió de país i el millor favor que podem fer avui a les Terres de Lleida és justament trobar un consens polític al voltant d'aquesta qüestió i, efectivament, fer complir allò que avui és un document jurídic en ferm, que és la Resolució del 5 d'abril de la conselleria, i que, en definitiva, avui tampoc no ha tingut encara cap al·legació, i per tant és el full de ruta de solució d'aquest conflicte, que esperem que trobi, en el si d'aquest marc que avui completem amb aquesta Moció, un àmbit de solució que passi per l'acord.

No oblidem, senyores diputades i senyors diputats, que el conflicte de l'art és fonamentalment un conflicte de l'àmbit de l'Església, que ens afecta, perquè el patrimoni és obvi que és un patrimoni compartit i comú, i que per tant els ciutadans tenen dret al seu gaudi, però en definitiva hem de poder diferenciar també allò que està dintre del marc de les competències de l'Església i allò que està en el marc de les competències dels poders civils i, en aquest cas, del Govern. Per tant, esperant que aquesta Moció votada unànimement sigui un element més a favor d'aquest consens i de la possible trobada d'una solució a aquest conflicte, hi insisteixo, per consens de tots, esperem que això sigui així i que ens permeti avançar en un acord amb les institucions aragoneses, i, en definitiva, com deia, al servei d'aquest objectiu fonamental, que és que tots els ciutadans puguin gaudir d'aquest art, que és patrimoni de tots.

Gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Boya. En nom d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Carmel Mòdol.

El Sr. Mòdol i Bresolí

Gràcies, president. Senyores i senyors diputats, és evident que amb la Resolució de la conselleria de Cultura es fixaven uns paràmetres pels quals s'hauria de conduir de forma legal tot el conflicte, tota la discussió que afecta l'art sacre. Però és evident també que la Moció que avui votarem al Parlament de Catalunya està per damunt de la mateixa Resolució de la conselleria de Cultura, i que per tant és aquesta Moció la que marcarà el futur desenvolupament, si no n'hi ha un altra que la corregeixi, de tota la discussió sobre l'art sacre del territori de Lleida.

De totes maneres, anem a pams. Em permetran que els expliqui una part de la documentació que es conserva als arxius del museu, als arxius del bisbat, de fet, i que permet escatir com es va produir la conformació del Museu de Lleida, com va ser l'actuació del bisbe Messeguer.

Fa més de cent anys, hi ha una carta, hi ha un testimoni que un rector d'una de les parròquies afectades, titulars d'aquest art que ara està en litigi, enviava al bisbe de Lleida, i li deia: «Senyor bisbe, bisbe Messeguer... » El cito, perquè l'han posada en qüestió a vegades, la figura del bisbe Messeguer; des de l'Aragó se l'ha tractat de vegades com un espoliador, i cal dir les coses pel seu nom, no? I li deia, com deia, aquest rector, al senyor bisbe: «Senyor bisbe, l'antiquari de Saragossa que està interessat en aquest retaule me'n dona cinc-centes pessetes» –parlem de cinc-centes pessetes de les de fa cent anys–,

«nosaltres, aquest rectorat, el vendríem amb molt de gust al bisbat de Lleida» –que era la diòcesi que en aquell moment abastava aquesta

rectoria– «a canvi que vostè iguali el preu que el senyor antiquari de Saragossa ens està oferint.» El bisbe Messeguer va igualar les cinc-centes pessetes i es va quedar amb el retaule.

Però aquesta carta en va tindre una segona, perquè ens adonem de com s'ha compost el patrimoni del que és l'actual Museu Comarcal i Diocesà de Lleida; compost en els seus orígens per l'actuació, com assenyalava, del bisbe Messeguer.

La segona carta del mateix rector li deia: «Senyor bisbe, ja que vostè em compra el retaule, li vull recordar que l'antiquari de Saragossa em pagava les trenta pessetes que val el trasllat del retaule fins a les seves dependències a Saragossa. Per acabar de fer el tracte, vostè també hauria de fer-se càrrec d'aquestes trenta pessetes que val el trasllat.» I el bisbe Messeguer es va fer càrrec d'aquestes trenta pessetes. I, finalment, el retaule va ser incorporat al que és el patrimoni del Museu Comarcal i Diocesà de Lleida.

Aquesta és la raó de tot plegat. Aquí no s'hi valen confabulacions d'altra mena, ni comparar el tema del Museu Diocesà i Comarcal amb tota la qüestió dels «papers de Salamanca», que desafortunadament algunes vegades s'ha vingut esmentant.

Tampoc s'hi val, en certa manera, la neutralitat del Govern de la Generalitat. El Govern de la Generalitat ha de ser bel·ligerant en la defensa dels interessos del territori, d'una part del territori, com és el territori de Lleida, que a vegades sent, en certa manera, l'oblit per part de l'Administració central de la Generalitat. Això que ha passat a Lleida, molts ciutadans –tot aquest litigi que s'ha anat desfermant– pensen –i jo crec que legítimament, el meu Grup pensa que legítimament– que si s'hagués donat aquesta circumstància a l'àmbit metropolità, probablement la lectura hagués estat una altra. Per això, hi ha una especial sensibilitat en aquesta qüestió.

Nosaltres creiem que amb la Moció que avui votarà afirmativament el Parlament de Catalunya, i agraïm al Grup socialista el canvi d'actitud... El «canvi»... –tampoc se'n pot dir així, no hi ha hagut canvi, ho reconec–, la precisió de la seua actitud, perquè és veritat que en totes les accions que havíem dut fins ara a terme al territori, jo crec que erròniament el PSC no hi era; sí que hi era, en canvi, el Partit Popular, i hi havia Convergència i Unió, i hi havia Esquerra Republicana de Catalunya. Agraïm aquest canvi, perquè creiem que d'aquesta manera, amb una votació unànime de la cambra catalana, queda blindada per al futur la conservació d'aquest patrimoni, queda blindada per al futur la convivència i queda blindat per al futur que busquem tots plegats una solució que satisfaci a totes les parts. Perquè no oblidem que la Franja es va començar a segregar, primer, per la via administrativa, però s'ha intentat segregar després per la via eclesiàstica; sempre buscant la ruptura d'una comunitat que només té que coses en comú.

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Mòdol. En nom del Grup Popular té la paraula... (*Veus de fons.*) Perdó...? Senyor Boya, per què em demana la paraula, digui'm?

El Sr. Boya i Alós

Per contradiccions, senyor president.

El vicepresident primer

Té trenta segons.

El Sr. Boya i Alós

Trenta segons; menys. Amb tota cordialitat, al senyor Mòdol, que ens deia que el Partit Socialista no hem estat en alguns acords. El que sí que és cert és que el Partit Socialista ha estat treballant en aquesta qüestió, ha volgut fugir dels titulars de diari. I, per tant, vostè sap que hem treballat activament en una resolució que ha encarrilat definitivament aquest conflicte.

Gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies. *(El Sr. Mòdol i Bresolí demana per parlar.)* Senyor Mòdol, té trenta segons.

El Sr. Mòdol i Bresolí

Molt bé; només per aclarir que el Partit Socialista ha tingut sempre des del territori l'oferiment per participar conjuntament en la defensa d'aquests interessos i que, en tot cas, no era per l'interès de sortir als diaris, sinó per defensar un patrimoni que considerem de tots els catalans i catalanes, i que no hi va ser.

El vicepresident primer

Gràcies, senyor Mòdol. Pel Grup Popular, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Jordi Montanya.

El Sr. Montanya i Mías

Sí. Gràcies, president; molt breument. Tots els que tenim una formació jurídica sabem que quan hi ha separacions i divorcis és millor que siguin de mutu acord; si no, passa el que passa, no? *(rialles)*, com s'acaba d'escenificar.

Però bé, parlant envers... *(Veus de fons.)* Efectivament. En la qüestió que ens ocupa, nosaltres només volem manifestar, doncs, el que hem fet durant tot aquest llarg recorregut del litigi envers el patrimoni artístic del Museu Diocesà, que és simplement, doncs, estar al cantó dels interessos de Lleida, al cantó dels interessos dels lleidatans, i també ser molt respectuosos envers els nostres veïns de les poblacions de Barbastre o de Montsó, i respectar també profundament, doncs, els seus interessos.

I, precisament, pel que estem manifestant o posant de manifest des de l'inici –des de l'inici–, des del Partit Popular de Lleida, s'ha posat sempre de manifest que consideràvem que el més adient era resoldre aquesta problemàtica via judicial. I nosaltres hem apostat des de l'inici, ho repetim, perquè sigui la justícia la que es manifesti envers quina institució amb personalitat jurídica és la legítima propietària de les obres, que per nosaltres no ofereix dubte: és el bisbat de Lleida. I tot això, per sobre d'interessos partidistes i sense buscar, doncs, ni la fotografia als mitjans de comunicació, que, a algú, potser el beneficia; a uns altres, ens ha perjudicat, per exemple.

I, per tant, creiem que s'ha de donar la paraula o l'última paraula a l'Administració de justícia i mirar d'evitar al màxim polititzar una situació que afecta la identitat, la cultura, les relacions de veïnatge amb la Franja, amb els municipis germans i veïns de l'Aragó amb Lleida, i per resoldre també definitivament una situació que les diferents administracions, curiosament totes elles socialistes –el Govern d'Aragó, l'Ajuntament d'Osca, l'Ajuntament de Lleida i el Govern de la Generalitat–, no han sabut negociar ni resoldre.

Nosaltres, lògicament, donarem suport als quatre punts de la Moció.

Res més, president.

Gràcies.